

**VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL AFRIKINIO KIAULIŲ MARO STEBĖSENOS IR KONTROLĖS PRIEMONIŲ**

2015 m. spalio 16 d. Nr. B1-952
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 8 punktu ir 7, 15 ir 16 straipsniais, Afrikinio kiaulių maro kontrolės reikalavimais, patvirtintais Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2003 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. B1-892 „Dėl Afrikinio kiaulių maro kontrolės reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Afrikinio kiaulių maro kontrolės reikalavimai), ir 2003 m. gegužės 26 d. Komisijos sprendimu 2003/422/EB, patvirtinančiu afrikinio kiaulių maro diagnostikos vadovą (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 39 tomas, p. 59), įgyvendindamas 2014 m. spalio 9 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą 2014/709/ES dėl gyvūnų sveikatos kontrolės priemonių, susijusių su afrikinio kiaulių maru tam tikrose valstybėse narėse, ir kuriuo panaikinamas įgyvendinimo sprendimas 2014/178/ES (OL 2014 L 295, p. 63), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. rugpjūčio 25 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2015/1432 (OL 2015 L 224, p. 39), atsižvelgdamas į Europos maisto saugos agentūros 2015 m. liepos 14 d. mokslinę nuomonę Nr. 10.2903/j.efsa.2015.4163 „Dėl afrikinio kiaulių maro“ (EFSA Journal 2015;13(7):4163 [92pp.]) ir siekdamas apsaugoti Lietuvos Respubliką nuo tolesnio afrikinio kiaulių maro plitimo:

1. L a i k a u:

1.1. sprendimo 2014/709/ES priedo II ir III dalyse išvardytas Lietuvos Respublikos teritorijas afrikinio kiaulių maru užkrėsta teritorija (toliau – užkrėsta teritorija);

1.2. sprendimo 2014/709/ES priedo I dalyje išvardytas Lietuvos Respublikos teritorijas padidintos rizikos, kylančios dėl ribojimosi su užkrėsta teritorija, teritorija (toliau – padidintos rizikos teritorija).

2. L a i k i n a i u ž d r a u d ž i u:

2.1. laikyti kiaules lauke;

2.2. išvežti kiaules:

2.2.1. iš užkrėstoje teritorijoje esančių kiaulių laikymo vietų, išskyrus šio įsakymo 3.2 ir 3.3 papunkčiuose nustatytus atvejus,

2.2.2. iš padidintos rizikos teritorijoje esančių kiaulių laikymo vietų į Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybes nares ir trečiąsias šalis, išskyrus atvejus, kai vežamos kiaulės atitinka sprendimo 2014/709/ES 8 straipsnio 2 dalies reikalavimus,

2.2.3. iš kiaulių laikymo vietų, esančių kitose Lietuvos Respublikos teritorijose nei užkrėstoje ar padidintos rizikos teritorijose, į ES valstybes nares ir trečiąsias šalis, jeigu į šias kiaulių laikymo vietas per 30 dienų iki išvežimo buvo įvežtos kiaulės iš užkrėstoje ar padidintos rizikos teritorijose esančių kiaulių laikymo vietų;

2.3. iš užkrėstos ir padidintos rizikos teritorijų išvežti šernus;

2.4. išvežti į ES valstybes nares ir trečiąsias šalis bei į kitą Lietuvos Respublikos teritoriją padidintos rizikos ir užkrėstoje teritorijose sumedžiotų šernų mėsą ir iš jos pagamintus pusgaminius ir gaminius, iš šių šernų susidariusius šalutinius gyvūninius produktus (toliau – ŠGP) ir jų gaminius bei šernų trofėjus, išskyrus šio įsakymo 3.8 papunktyje nustatytus atvejus;

2.5. išvežti iš sprendimo 2014/709/ES priedo III dalyje išvardytų Lietuvos Respublikos teritorijų:

2.5.1. kuilių spermą, kiaulių kiaušialąstes ir embrionus,

2.5.2. ŠGP, gautus iš kiaulių, išskyrus:

2.5.2.1. ŠGP gaminius, jeigu jie pagaminti iš ŠGP, gautų iš kiaulių, laikomų sprendimo 2014/709/ES priedo III dalyje išvardytose Lietuvos Respublikos teritorijose, ir apdorotų Gyvūninių produktų, skirtų žmonių maistui, gamybos, tiekimo į rinką ir importo reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2004 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. B1-918 „Dėl Gyvūninių produktų, skirtų žmonių maistui, gamybos, tiekimo į rinką ir importo reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Gyvūninių produktų, skirtų žmonių maistui, gamybos, tiekimo į rinką ir importo reikalavimų), 3 priedo lentelėje nurodytu būdu, naudojamu siekiant panaikinti afrikinio kiaulių maro sukėlėjus, ir jeigu, atlikus jų laboratorinius tyrimus, nėra nustatomi afrikinio kiaulių maro sukėlėjai,

2.5.2.2. atvejus, kai iš sprendimo 2014/709/ES priedo III dalyje išvardytose Lietuvos Respublikos teritorijose esančių kiaulių laikymo vietų kiaulių ŠGP, įskaitant kiaulių gaišenas, ir skerdyklų, patvirtintų pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2014 m. spalio 14 d. įsakymą Nr. B1-882 „Dėl Ūkio subjektų patvirtinimo pagal 2014 m. spalio 9 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą 2014/709/ES dėl gyvūnų sveikatos kontrolės priemonių, susijusių su afrikiniu kiaulių maru tam tikrose valstybėse narėse, ir kuriuo panaikinamas įgyvendinimo sprendimas 2014/178/ES, tvarkos aprašo patvirtinimo“, kiaulių ŠGP ir neperdirbtos skerdenos vežamos į ŠGP perdirbimo, deginimo arba bendro deginimo įmonę, esančią už sprendimo 2014/709/ES priedo III dalyje išvardytų Lietuvos Respublikos teritorijų ribų, laikantis sprendimo 2014/709/ES 7 straipsnio 2 dalies reikalavimų,

2.5.3. kiaulieną, jos pusgaminius ir gaminius su kiauliena, išskyrus atvejus, kai laikomasi sprendimo 2014/709/ES 5 straipsnio reikalavimų;

2.6. išvežti į ES valstybes nares ir trečiąsias šalis:

2.6.1. kuilių spermą, išskyrus atvejus, kai ji gauta iš kuilių, laikomų patvirtintame kuilių spermos surinkimo centre, esančiame už užkrėstos teritorijos ribų,

2.6.2. kiaulių kiaušialąstes ir embrionus, išskyrus atvejus, kai kiaušialąstės ir embrionai gauti iš kiaulių donorių, laikomų kiaulių laikymo vietose, esančiose už užkrėstos teritorijos ribų ir atitinkančiose sprendimo 2014/709/ES 8 straipsnio 2 dalį; embrionams gauti naudojama sperma turi būti gauta patvirtintame kuilių spermos surinkimo centre, esančiame už užkrėstos teritorijos ribų,

2.6.3. ŠGP, gautus iš kiaulių, laikomų, kilusių ar atvežtų iš kiaulių laikymo vietų, esančių užkrėstoje teritorijoje; ŠGP gaminius, gautus iš kiaulių, laikomų, kilusių ar atvežtų iš užkrėstoje teritorijoje esančių kiaulių laikymo vietų, leidžiama vežti į ES valstybes nares ir trečiąsias šalis, jei:

2.6.3.1. ŠGP buvo apdoroti Gyvūninių produktų, skirtų žmonių maistui, gamybos, tiekimo į rinką ir importo reikalavimų 3 priedo lentelėje nurodytu būdu, taikomu siekiant panaikinti afrikinio kiaulių maro sukėlėjus, ir

2.6.3.2. atlikus ŠGP gaminių laboratorinius tyrimus, nėra nustatomi afrikinio kiaulių maro sukėlėjai, ir

2.6.3.3. ŠGP gaminių siuntas lydi prekybos dokumentas, išduotas vadovaujantis 2011 m. vasario 25 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 142/2011, kuriuo įgyvendinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės, ir Tarybos direktyva 97/78/EB dėl tam tikrų mėginių ir priemonių, kuriems netaikomi veterinariniai tikrinimai pasienyje pagal tą direktyvą (OL 2011 L 54, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. sausio 6 d. Komisijos reglamentu (ES) 2015/9 (OL 2015 L 3, p. 10), VIII priedo III skyriumi,

2.6.4. šviežią kiaulieną, gautą iš kiaulių, kilusių ir atvežtų iš užkrėstoje teritorijoje esančių kiaulių laikymo vietų, iš šios kiaulienos pagamintus pusgaminius ir gaminius, išskyrus atvejus, kai šviežia kiauliena ir iš jos pagaminti pusgaminiai ir gaminiai atitinka sprendimo 2014/709/ES 11 straipsnio 2 ir 3 dalis ir 13 straipsnio reikalavimus;

2.7. Lietuvos Respublikoje prekiauti kiaulėmis turgavietėse;

2.8. Lietuvos Respublikoje organizuoti renginius (parodas, pasirodymus su gyvūnais, mugės ir kt.) su afrikiniam kiaulių marui imliais kiaulinių šeimos gyvūnais (kiaulėmis ir šernais);

2.9. sprendimo 2014/709/ES priedo III dalyje išvardytose Lietuvos Respublikos teritorijose, Lietuvos Respublikos savivaldybėse, besiribojančiose su Baltarusijos Respublika, ir Lietuvos Respublikos savivaldybėse, kuriose nustatytas afrikinis kiaulių maras, dalinti sumedžiotų šernų mėsa, kol nebus gauti afrikinio kiaulių maro tyrimų rezultatai; šerniena iki tyrimų rezultatų gavimo turi būti saugoma su Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) teritoriniu padaliniu iš anksto suderintoje vietoje;

2.10. sprendimo 2014/709/ES priedo III dalyje išvardytose Lietuvos Respublikos teritorijose, Lietuvos Respublikos savivaldybėse, besiribojančiose su Baltarusijos Respublika, ir Lietuvos Respublikos savivaldybėse, kuriose nustatytas afrikinis kiaulių maras, privatiems veterinarijos gydytojams atlikti šernų trichineliozės tyrimus;

2.11. šerti šernus visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

3. N u s t a t a u, kad:

3.1. užkrėstoje ir padidintos rizikos teritorijose taikomi Afrikinio kiaulių maro kontrolės reikalavimų 40–41 punktai;

3.2. kiaulės iš kiaulių laikymo vietų, esančių sprendimo 2014/709/ES II dalyje išvardytose Lietuvos Respublikos teritorijose, gali būti vežamos į kitas Lietuvos Respublikoje esančias kiaulių laikymo vietas ar skerdyklas, jeigu yra įgyvendinti sprendimo 2014/709/ES 3 straipsnio reikalavimai;

3.3. kiaulės iš kiaulių laikymo vietų, esančių sprendimo 2014/709/ES III dalyje išvardytose Lietuvos Respublikos teritorijose, gali būti vežamos tiesiogiai į skerdyklas, patvirtintas pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2014 m. spalio 14 d. įsakymą Nr. B1-882 ir esančias kitose Lietuvos Respublikos teritorijose, jeigu yra įgyvendinti sprendimo 2014/709/ES 4 straipsnio 1–6 dalių reikalavimai;

3.4. iš Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių kiaulių laikymo vietų vežamas kiaules auginimui į kitoje Lietuvos Respublikoje teritorijoje esančias kiaulių laikymo vietas turi lydėti prieš kiaulių perkėlimą per 24 valandas valstybinio arba įgaliotojo veterinarijos gydytojo išduotas veterinarijos pažymėjimas, kurio forma patvirtinta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. B1-387 „Dėl Veterinarijos pažymėjimo formos patvirtinimo“; veterinarijos pažymėjimai saugomi ne trumpiau kaip 3 metus;

3.5. iš užkrėstoje teritorijoje esančių kiaulių laikymo vietų ir iš kitose Lietuvos Respublikos teritorijose esančių kiaulių laikymo vietų, į kurias buvo įvežtos kiaulės iš sprendimo 2014/709/ES priedo II dalyje išvardytose Lietuvos Respublikos teritorijose esančių kiaulių laikymo vietų, vežamas į skerdyklas kiaules turi lydėti Leidimas paskersti gyvūną skerdykloje, kurio forma patvirtinta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. B1-207 „Dėl Lietuvos Respublikoje vežamų gyvūnų važtaraščio ir Leidimo paskersti gyvūną skerdykloje formų patvirtinimo“; leidimai paskersti gyvūną skerdykloje saugomi ne trumpiau kaip 3 metus;

3.6. iš kiaulių, kilusių iš sprendimo 2014/709/ES priedo III dalyje išvardytose Lietuvos Respublikos teritorijose esančių kiaulių laikymo vietų ar kilusių iš sprendimo 2014/709/ES priedo II dalyje išvardytose Lietuvos Respublikos teritorijose esančių kiaulių laikymo vietų ir neatitinkančių sprendimo 2014/709/ES 3 straipsnio reikalavimų, gauta šviežia kiauliena, iš jos pagaminti pusgaminiai ir gaminiai gali būti tiekiami tik Lietuvos Respublikos rinkai ir privalomai turi būti ženklinami nacionaliniu sveikumo ženklu ar nacionaliniu atpažinimo žymeniu, kaip nustatyta Nacionalinio atpažinimo žymens ir nacionalinio sveikumo ženklo naudojimo tvarkos apraše, patvirtintame Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2007 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. B1-373 „Dėl Nacionalinio atpažinimo žymens ir nacionalinio sveikumo ženklo naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinio atpažinimo žymens ir nacionalinio sveikumo ženklo naudojimo tvarkos aprašas);

3.7. užkrėstoje teritorijoje sumedžiotų šernų mėsa, iš jos pagaminti pusgaminiai ir gaminiai gali būti tiekiami rinkai maistui tik užkrėstoje teritorijoje ir tik gavus neigiamus afrikinio kiaulių maro tyrimų rezultatus bei privalomai paženklus nacionaliniu sveikumo ženklu ar nacionaliniu atpažinimo žymeniu, kaip nustatyta Nacionalinio atpažinimo žymens ir nacionalinio sveikumo ženklo naudojimo tvarkos apraše;

3.8. išvežti į kitas Lietuvos Respublikos teritorijas padidintos rizikos teritorijoje sumedžiotų šernų mėsa, iš jos pagamintus pusgaminius ir gaminius galima tik juos paženklus nacionaliniu sveikumo ženklu ar nacionaliniu atpažinimo žymeniu, kaip nustatyta Nacionalinio atpažinimo žymens ir nacionalinio sveikumo ženklo naudojimo tvarkos apraše, ir gavus neigiamus afrikinio kiaulių maro tyrimų rezultatus;

3.9. šernų gaišenos visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, o kiaulių gaišenos užkrėstoje teritorijoje turi būti tvarkomos pagal 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (OL 2009 L 300, p. 1), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2013 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1385/2013 (OL 2013 L 354, p. 86), 12 straipsnį kaip I kategorijos ŠGP arba, nukrypstant nuo reglamento (EB) Nr. 1069/2009 12 straipsnio, VMVT teritoriniam padalinii leidus, pagal reglamento (EB) Nr. 1069/2009 19 straipsnio 1 dalies e punktą;

3.10. laukiniai gyvūnai šeriami laikantis Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 258 „Dėl Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių patvirtinimo“, ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus-valstybės lygio ekstremalios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimų;

3.11. transporto priemonės, naudotos kiaulėms ar ŠGP, gautiems iš kiaulių, kilusių iš užkrėstoje ar padidintos rizikos teritorijoje esančių kiaulių laikymo vietų, pervežti, po kiekvieno kiaulių ar ŠGP pervežimo turi būti išvalomos ir išdezinfekuojamos patvirtintoje transporto priemonių plovimo ir dezinfekavimo įmonėje, specialiai tam skirtoje vietoje, esančioje skerdyklos ar kiaulių laikymo vietos teritorijoje, arba prižiūrint valstybiniam veterinarijos gydytojui ŠGP perdurbimo įmonėje. Vežėjai turi turėti dokumentus, kuriais patvirtinama transporto priemonių išvalymas ir išdezinfekavimas, ir juos saugoti ne trumpiau kaip 1 metus;

3.12. ŠPG iš skerdyklų, esančių už sprendimo 2014/709/ES priedo III dalyje išvardytų Lietuvos Respublikos teritorijų, kurios skerdzia kiaules iš sprendimo 2014/709/ES priedo III dalyje išvardytų Lietuvos Respublikos teritorijų, turi būti tvarkomi laikantis sprendimo 2014/709/ES 4 straipsnio 8 dalies reikalavimų ir 7 straipsnio 2 dalies reikalavimų.

4. N u r o d a u:

4.1. medžioklės plotų naudotojams užtikrinti, kad:

4.1.1. medžioklės ploto vieneto dalyje, kurioje buvo nustatytas afrikinis kiaulių maras ir kuri ribojasi su kito medžioklės ploto vieneto dalimi, per 30 dienų po afrikinio kiaulių maro nustatymo ne mažesniu kaip 3 km spinduliu nuo šios dalies ne mažiau kaip vieną kartą per savaitę būtų atlikta medžioklės ploto vieneto apžiūra dalyvaujant atitinkamo VMVT teritorinio padalinio pareigūnui siekiant surasti nugaišusius šernus,

4.1.2. nedelsiant būtų pranešama VMVT teritoriniams padaliniams apie visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje rastus nugaišusius šernus,

4.1.3. iš sumedžiotų šernų būtų imami kraujo mėginiai afrikinio kiaulių maro tyrimams polimerazinės grandininės reakcijos (toliau – PGR) metodu pagal atitinkamą VMVT teritorinio padalinio nurodymą, bet siekiant nustatyti 5 % afrikinio kiaulių maro paplitimą 95 % patikimumu,

4.1.4. sprendimo 2014/709/ES III dalyje išvardytose Lietuvos Respublikos teritorijose, Lietuvos Respublikos savivaldybėse, besiribojančiose su Baltarusijos Respublika, ir Lietuvos Respublikos savivaldybėse, kuriose nustatytas afrikinis kiaulių maras, iš visų sumedžiotų šernų būtų imami kraujo ir organų (blužnies, inksto (-ų) ir limfinių mazgų (antryklinių arba žarnų pasaito

limfinių mazgų) mėginiai afrikinio kiaulių maro tyrimams ir papildomai būtų imami ir atskirai supakuojami mėginiai trichineliozės tyrimams. Mėginiai turi būti pristatomi į bet kurį VMVT teritorinį padalinį arba Nacionalinį maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutą (toliau – NMVRVI). Kartu su mėginiais turi būti pateikiami tinkamai užpildyti Mėginių paėmimo gyvūnų ligoms tirti aktas ir Mėginių paėmimo trichinelių lervoms nustatyti aktas, kurių formos patvirtintos Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2012 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. B1-489 „Dėl mėginių paėmimo tirti aktų formų patvirtinimo“. Mėginiai turi būti supakuoti taip, kad iš jų neišbėgtų kraujas ir kt. skysčiai ir nebūtų užteršta aplinka ir išplatinta liga. Medžioklės plotų naudotojai VMVT teritoriniam padaliniiui, kurio kontroliuojamoje teritorijoje yra jų medžioklės plotai, turi pateikti ir šio įsakymo 1 priede nurodytą informaciją,

4.1.5. sumedžioti šernai būtų tvarkomi tik gyvūnų pirminio apdoravimo aikštelėse ir kad iš jų susidarytų ŠGP, išskyrus medžioklės plotų naudotojų pasiekiamus šernų trofėjus, būtų paliekami prie šių aikštelių arba aikštelėse esančiose saugiose gyvūninių atliekų duobėse,

4.1.6. sumedžioti šernai į gyvūnų pirminio apdoravimo aikšteles būtų gabenami sandariose dėžėse, maišuose ir kitose priemonėse siekiant išvengti skysčių ištekėjimo,

4.1.7. sumedžioti šernai būtų išdorojami laikantis Veterinarinės priežiūros medžioklėje reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. 485/550 „Dėl Veterinarinės priežiūros medžioklėje reikalavimų patvirtinimo“, ir kad po jų išdoravimo gyvūnų pirminio apdoravimo aikštelės būtų išdezinfekuotos dezinfekcinėmis medžiagomis, veikiančiomis afrikinio ir klasikinio kiaulių maro sukėlėjus, o šernų atliekos sudėtos į gyvūninių atliekų duobes, kurios, jas pripildžius 1,5 m iki žemės paviršiaus, turi būti užkastos. Iš gyvūninių atliekų duobės išimti atliekas leidžiama tik gavus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritorinio padalinio raštišką leidimą, ir šios atliekos turi būti užkasamos ne mažesniame kaip 2 m gylyje aukštesnėse vietose, kurių neapsemia polaidžio ar lietaus vanduo,

4.1.8. būtų vykdomi šio įsakymo 2.3–2.4, 2.10, 2.11, 3.7–3.10 papunkčių reikalavimai;

4.2. VMVT teritoriniams padaliniams pagal kompetenciją:

4.2.1. kontroliuoti šio įsakymo reikalavimų vykdymą,

4.2.2. kiekvieno rasto nugaišusio arba eismo įvykio metu užmušto šerno vietą nurodyti Globalaus pozicionavimo sistemoje ir šios vietos koordinatas užfiksuoti raštu ar kt. priemonėmis (pvz., šio įsakymo 1 priede nurodytoje Šernų mėginių afrikinio kiaulių maro tyrimams paėmimo ir pristatymo mėnesinėje ataskaitoje), šerno gaišenos radimo vietą išdezinfekuoti, paimti iš kiekvieno nugaišusio arba eismo įvykio metu užmušto šerno mėginius arba visą gaišeną ir juos arba ją pristatyti į NMVRVI afrikinio kiaulių maro tyrimams; gaišeną, iš kurios buvo paimti mėginiai, sutvarkyti, kaip nustatyta šio įsakymo 3.9 papunktyje, ir Mėginių paėmimo gyvūnų ligoms tirti akto kopiją el. paštu svs@vet.lt pateikti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Skubios veiklos skyriui,

4.2.3. esant gyvūnų užkrečiamosios ligos įtarimui kiaulių laikymo vietose, paimti mėginius ir afrikinio kiaulių maro tyrimams,

4.2.4. kontroliuoti Biologinio saugumo priemonių reikalavimų kiaulių laikymo vietose, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. B1-384 „Dėl Biologinio saugumo priemonių reikalavimų kiaulių laikymo vietose patvirtinimo“ (toliau – Biologinio saugumo priemonių reikalavimai kiaulių laikymo vietose), įgyvendinimą kiaulių laikymo vietose, stebėti jose esančių kiaulių sveikatos būklę ir informaciją apie padidėjusius kiaulių gaišimus nedelsiant el. paštu svs@vet.lt pateikti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Skubios veiklos skyriui;

4.2.5. vykdyti gyvūnų, ŠGP vežėjų ir vežamų gyvūnų bei ŠGP valstybinę kontrolę, ypatingą dėmesį skiriant transporto priemonių valymui ir dezinfekcijai, kaip nurodyta sprendimo 2014/709/ES 17 straipsnio b punkte,

4.2.6. vykdyti prekiautojų kiaulėmis, prekiautojų kiaulėmis patalpų valstybinę kontrolę,

4.2.7. kontroliuoti kiaulių, nurodytų šio įsakymo 3.5 papunktyje, skerdimą, esant kiaulių užkrečiamosios ligos įtarimui, paimti kraujo ir organų mėginius ir juos pristatyti afrikinio kiaulių maro laboratoriniams tyrimams į NMVRVI bei iki bus gauti laboratorinių tyrimų rezultatai laikinai sustabdyti kiaulių skerdenų ir kiaulienos realizavimą,

4.2.8. atliekant gyvūnų laikymo vietos valstybinę veterinarinę kontrolę, patikrinti, jei joje laikomos kiaulės, laikomų kiaulių apskaitą ir nuolat teikti informaciją kiaulių laikytojams apie Biologinio saugumo priemonių reikalavimus kiaulių laikymo vietose ir apie draudimą naudoti maisto atliekas ir termiškai neapdorotus pašarus kiaulėms šerti,

4.2.9. vykdyti visuomenės švietimą ir informacijos apie afrikinio kiaulių maro kontrolės priemones sklaidą,

4.2.10. nustatčius, kad sumedžioti ar rasti nugaišę šernai užsikrėtę afrikiniu kiaulių maru, bendradarbiaujant su atitinkamomis institucijomis ir organizacijomis, užkrėstą medžioklės ploto vieneto dalį pažymėti aiškiai matomais ženklais, kuriuose būtų pateikiama informacija apie afrikinį kiaulių marą,

4.2.11. vadovaujantis Valstybinės veterinarinės kontrolės subjektų, išskyrus maisto tvarkymo subjektus, veterinarinio patvirtinimo ir įregistravimo tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. B1-146 „Dėl Valstybinės veterinarinės kontrolės subjektų, išskyrus maisto tvarkymo subjektus, veterinarinio patvirtinimo ir įregistravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, registruoti ŠGP vežėjus (veiklos kodas 78), vykdysiančius ŠGP vežimą pagal įgyvendinimo sprendimo 2014/709/ES 7 straipsnio 2 dalį, kurių transporto priemonės atitinka įgyvendinimo sprendimo 2014/709/ES 7 straipsnio 2 dalies reikalavimus; VMVT teritorinio padalinio vadovo įsakyme, kuriuo ŠGP vežėjui suteikiamas registracijos numeris, nurodyti ir transporto priemonių (priekabų) valstybinius numerius,

4.2.12. paskirti pareigūnus, atsakingus už sprendimo 2014/709/ES 7 straipsnio 2 dalyje nurodytų funkcijų vykdymą;

4.3. VMVT teritoriniams padaliniams, kontroliuojantiems kiaulių laikymo vietas, esančias užkrėstoje ir padidintos rizikos teritorijose:

4.3.1. suskirstyti kiaulių laikymo vietas į rizikos grupes pagal šio įsakymo 3 priede nurodytus kriterijus,

4.3.2 pavesti įgaliotajam arba valstybiniam veterinarijos gydytojui vykdyti kontroliuojamojoje teritorijoje esančių kiaulių laikymo vietų valstybinę kontrolę, kaip nustatyta šio įsakymo 3 priede, ir įpareigoti:

4.3.2.1. laikytis biologinio saugumo priemonių reikalavimų (naudoti vienkartinius apsauginius drabužius, antbačius, dezinfekcijos priemones), jei jis lankysis šernų medžioklės vietose ar gyvūnų pirminio apdoravimo aikštelėse, kuriose dorojami šernai, ar dalyvaus šernų mėginių atrinkime,

4.3.2.2. gavus informaciją iš kiaulių laikytojų apie kiaulių elgsenos pasikeitimus (apetito stoką, apatiją ir kt.), sergančias ar nugaišusias kiaules, nesilaikant Biologinio saugumo priemonių reikalavimų kiaulių laikymo vietose 19 punkte rekomenduojamo 48 valandų laikotarpio, nedelsiant atlikti laikomų kiaulių klinikinę apžiūrą, kiekvienoje kiaulių laikymo vietoje naudojant vienkartinius apsauginius drabužius, antbačius, dezinfekcijos priemones paimti mėginius iš skirtingo amžiaus kiaulių, kurioms padidėjusi temperatūra, ir iš kiaulių, laikomų kiaulių laikymo vietose, kuriose padidėjęs kiaulių gaišimas, bei po kiekvienos kiaulių laikymo vietos patikrinimo atlikti transporto priemonės dezinfekciją,

4.3.2.3. vykdyti pagal šio įsakymo 3.4 papunktį išvežamų kiaulių patikrinimus, mėginių ėmimą ir veterinarijos pažymėjimų išdavimą;

4.3.3. informuoti kiaulių laikytojus, kad skerdžiant kiaules savo reikmėms įgaliotasis arba valstybinis veterinarijos gydytojas privalo apžiūrėti skerdžiamas kiaules, įvertinti patologinius anatominius pakitimus ir paimti mėginius afrikinio kiaulių maro tyrimams,

4.3.4. pildyti ir kiekvieno mėnesio pirmą savaitę pateikti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Skubios veiklos skyriui el. paštu svs@vet.lt šio įsakymo 1 ir 2 prieduose nurodytas ataskaitas;

4.4. kiaulių laikytojams, laikantiems kiaules užkrėstoje ir padidintos rizikos teritorijose, nedelsiant informuoti raštu arba telefonu VMVT teritorinį padalinį arba šio įsakymo 4.3.2 papunktyje nurodytą įgaliotąjį veterinarijos gydytoją apie kiekvienos kiaulės nugaišimą;

4.5. NMVRVI ištirti pagal šį įsakymą pristatytus organų ir kraujo mėginius afrikinio kiaulių marui nustatyti.

5. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2014 m. vasario 17 d. įsakymą Nr. B1-114 „Dėl afrikinio kiaulių maro stebėsenos ir kontrolės priemonių“ su visais pakeitimais ir papildymais.

6. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Skubios veiklos, Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės skyriams ir direktoriaus pavaduotojams pagal kuruojamas sritis.

Direktorius

Jonas Milius

(Ataskaitos formos pavyzdys)

VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS

(teritorinio padalinio pavadinimas)

Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai

ŠERNŲ MĖGINIŲ AFRIKINIO KIAULIŲ MARO TYRIMAMS PAĖMIMO IR PRISTATYMO MĖNESINĖ ATASKAITA

_____ Nr. _____
(data)

Eil. Nr.	Šerno sumedžiojimo / šerno gaišenos suradimo (tinkamą pažymėti) vieta (rajonas, seniūnija, kaimas, miškas)	Šerno sumedžiojimo / šerno gaišenos suradimo (tinkamą pažymėti) data	Medžiotojo / šerno gaišena radusio asmens (tinkamą pažymėti) vardas ir pavardė	Būrelio, kuris šerną sumedžiojo / rado šerno gaišena (tinkamą pažymėti), pavadinimas	Sumedžio / surasto nugaišusio šerno (tinkamą pažymėti) amžius (metais)	Sumedžio / surasto nugaišusio šerno (tinkamą pažymėti) lytis	Rastos šerno gaišenos būklė ir preliminarus šerno gaišimo laikas (dienomis)	Šerno elgsena prieš sumedžiojant
Iš viso:								

(Pareigos)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
 direktoriaus 2015 m. spalio 16 d. įsakymo
 Nr. B1-952
 2 priedas

(Ataskaitos formos pavyzdys)

VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS

 (teritorinio padalinio pavadinimas)

Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai

KIAULIŲ MĖGINIŲ AFRIKINIO KIAULIŲ MARO TYRIMAMS PAĖMIMO IR PRISTATYMO MĖNESINĖ ATASKAITA

(data) _____ Nr. _____

Eil. Nr.	Kiaulių laikymo vietos pavadinimas	Kiaulių laikymo vietos rizikos grupė	Bandos adresas	Bandos Nr.	Mėginių paėmimo data, laikomų kiaulių skaičius	Paimtų mėginių skaičius
Iš viso:						

 (Pareigos)

 (parašas)

 (vardas ir pavardė)

KIAULIŲ LAIKYMO VIETŲ SUSKIRSTYMO Į RIZIKOS GRUPES KRITERIJAI IR JOMS TAIKOMOS KONTROLĖS PRIEMONĖS

1 rizikos grupė – šiai rizikos grupei priskiriamos kiaulių laikymo vietos, esančios Lietuvos Respublikos teritorijose, nurodytose 2014 m. spalio 9 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo 2014/709/ES dėl gyvūnų sveikatos kontrolės priemonių, susijusių su afrikiniu kiaulių maru tam tikrose valstybėse narėse, ir kuriuo panaikinamas įgyvendinimo sprendimas 2014/178/ES (OL 2014 L 295, p. 63), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. rugpjūčio 25 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2015/1432 (OL 2015 L 224, p. 39), priedo I, II ar III dalyse, iš kurių kiaulės tiekiamos rinkai ar skerdykloms. Šiai rizikos grupei priklausančios kiaulių laikymo vietos privalo atitikti Biologinio saugumo priemonių reikalavimus kiaulių laikymo vietose, patvirtintus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. B1-384 „Dėl Biologinio saugumo priemonių reikalavimų kiaulių laikymo vietose patvirtinimo“ (toliau – Biologinio saugumo priemonių reikalavimai kiaulių laikymo vietose) ir iš jose laikomų kiaulių privalo būti nedelsiant imami kraujo mėginiai, jei nors vienai kiaulei įtariamas afrikinis kiaulių maras (toliau – AKM). Įgaliotasis ar valstybinis veterinarijos gydytojas šiai rizikos grupei priklausančiose kiaulių laikymo vietose laikomas kiaules turi apžiūrėti kliniškai ne rečiau kaip 2 kartus per metus, taip pat atlikti laikomų kiaulių apskaitos kontrolę.

2 rizikos grupė – šiai rizikos grupei priskiriamos kiaulių laikymo vietos, esančios Lietuvos Respublikos teritorijose, nurodytose sprendimo 2014/709/ES priedo I, II ar III dalyse, kuriose kiaulės laikomos savo reikmėms. Šiai rizikos grupei priklausančios kiaulių laikymo vietos privalo atitikti Biologinio saugumo priemonių reikalavimų kiaulių laikymo vietose 21 ar 22 punkto nuostatas ir iš jose laikomų kiaulių kraujo ir (ar) organų mėginiai privalo būti nedelsiant imami, jei nors vienai kiaulei įtariamas AKM arba nors vienai kiaulei pasireiškia neaiškūs klinikiniai simptomai, padidėja temperatūra, padidėja kiaulių sergamumas arba kiaulė nugaišta. Įgaliotasis arba valstybinis veterinarijos gydytojas turi įvertinti paskerstų kiaulių organų patologinius pokyčius ir paimti kraujo ir organų mėginius AKM tyrimams.
